

ПОЕТИКА ПОВІСТІ МИХАЙЛА ГАФІЇ ТРАЙСТИ «У НІЧ НА СВЯТОГО АНДРІЯ»

Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Філологія.

Вісник 2 (42).

УДК 821-3.09(498=135.1)

DOI: 10.24144/2663-6840/2019.2(42).144–148.

Вотьканич М. Поетика повісті Михайла Гафії Трайсти «У ніч на святого Андрія»; кількість бібліографічних джерел – 14; мова українська.

Анотація. У статті проаналізовано особливості композиції, елементи міфологізму, зокрема, авторську інтерпретацію образу вовкулаки, жанрово-стильову своєрідність повісті «У ніч на святого Андрія» українськомовного письменника Румунії Михайла Гафії Трайсти. З'ясовано риси готичної прози та детективного жанру у творі, наголошено на інтертекстуальному характері окремих фрагментів повісті.

Ключові слова: повість, композиція, персонаж, готична проза, Михайло Гафія Трайста.

Михайло Гафія Трайста – яскравий представник українського красного письменства Румунії, поет, прозаїк, драматург, журналіст, перекладач, громадський діяч. «Цей надзвичайно талановитий і колоритний письменник, – зауважує О. Масляник, – належить до третьої хвилі української літератури в Румунії і робить неоціненну справу, популяризуючи нашу культуру. Саме завдяки Михайлові Трайсті у літературній співпраці між Україною та Румунією з'явився новий міжнародний прорив» [Масляник].

Сьогодні Михайло Трайста очолює Товариство українців Румунії ім. Т. Шевченка, є заступником голови Союзу українців Румунії, членом Національної спілки письменників України та Спілки письменників Румунії. Він – головний редактор журналу «Mantaua lui Gogol» («Шинеля Гоголя»), редактор журналів Спілки письменників Румунії «Rotonda Valahă» («Волоська Ротонда»), «Caligraf» («Каліграф») та журналу українських письменників Румунії «Наш голос».

М. Трайста має солідний творчий доробок: він є автором понад тридцяти художніх книг, лауреатом літературних премій. Його творчість привертає увагу не лише шанувальників українського слова, а й критиків та літературознавців – В. Антофійчука, М. Якубовської, П. Ходанича, Л. Ходанич; суттєві штрихи до портрета Михайла Трайсти знаходимо в публікаціях його колег по перу К. Ірода, С. Ткачука, І. Ребошапки та інших.

Талановитий письменник К. Ірод підкреслює неповторність художньої манери автора: «На мою думку, не безпідставно можна твердити, що стиль творів Михайла Гафії Трайсти унікальний, явно виділяється з-між усіх літературних засобів українських побратимів Румунії» [Ірод 2016, с. 8].

Проте в цілому художній доробок письменника недостатньо висвітлений у літературознавчих розвідках, що зумовлює **актуальність** нашого дослідження. Щоб представити оригінальність індивідуального стилю М. Трайсти, ми звернулися до збірки «Між коханням і смертю», опублікованої у 2016 році.

Книгу складають твори «Між коханням і смертю», «У ніч на святого Андрія», «Людина з

того світу», «Незнайомка у фіалковій сукні», «Коннокрадська честь», «Гірка щастя».

У передмові до цієї книги К. Ірод анонсує: «У цих повістях Михайла Гафії Трайсти читача зустріне міфічний світ марамороського села, в якому відбуваються трагедії, драми, світ, в якому людське життя переплетене любов'ю, ненавистю, радістю, горем, здобутками та поразками, і де всі – і хороші, і злі, і переможці, і подолані – залишаються тими, ким були і доти – людьми» [Ірод 2016, с. 9].

Оригінальність творчого почерку Михайла Гафії Трайсти, його вміння враховувати естетичні смаки та психологічні особливості читача добре засвідчує повість «У ніч на святого Андрія». Саме тому ми звернулися до аналізу цього твору й поставили перед собою **мету** простежити особливості його поетики.

В основі сюжету цієї повісті лежать містичні події, що розгортаються в ніч на святого Андрія в стінах середньовічного замку в селі Ронозсейк, де перебуває художник Анджей Янковик, який приїхав у гості до свого доброго товариша Анталя Курукза. Як виявляється, обоє молодих людей закохані в чарівну Дарку, що також гостює в Анталя.

З перших сторінок повісті автор натяками відкриває читачу таємницю Анджея: він – вовкулака: «*Останнім часом, відколи закохався і не був упевнений в її любові, стримувався чимраз важче [...]. Важко стримав свій гнів і цього разу, розслабив кулаки і помітив на долонях краплі крові від нігтів, що ось-ось мали стати пазурами*» [Трайста 2016, с. 171].

Образ людини-перевертня в інтерпретації Михайла Трайсти переважно відповідає традиційним уявленням українського народу про вовкулака. Зокрема, з контексту розуміємо, що Анджей є вродженим вовкулакою: «*Мати художника Анджея, русинка з багатого роду, коли була вагітна ним, якось, гуляючи лісом, перелякалась вовка і народила дитину у сім місяців, дитина не померла, а народилась вовкулакою*» [Трайста 2016, с. 272].

Подібне трактування такого типу вовкулаки знаходимо в статті дослідника Гаврила Солом'яного: «Окремо слід сказати про «вроджених» вовкулаків – саме вони мали здатність пере-

творити іншу людину на вовка. Якщо вагітна жінка в «таку годину» побачить живого вовка, то дитина народиться вовкулакою» [Солом'яний 2013, с. 15].

Варто підкреслити й те, що зазначеною здатністю перетворювати інших Анджей Янковик як вроджений вовкулака теж володіє. Це оприявнюється його наміром щодо коханої Дарки: «*Так, зробіть її безсмертною, тому що й сам безсмертний*» [Трайста 2016, с. 170].

Але на відміну від народних уявлень, вовкулака Михайла Трайсти «*міг відмовитись будь-коли*» [Трайста 2016, с. 175] від свого безсмертя і стати звичайним смертним. Така сюжетна деталь є дуже красномовним засобом характеротворення персонажа Анджея: адже він сам добровільно віддає перевагу своєму темному началу, коли, за словами дослідниці фольклору Оксани Тиховської, «людська природа затьмарюється тваринною вдачею і людина повністю підпадає під вплив тваринних інстинктів [...]». Крізь призму психоаналізу така фізіологічна трансформація людської природи може символізувати [...] захоплення влади над психікою людини диференційованою частиною несвідомого – архетипом Тіні, але вже не просто негативною Тінню, а Тінню інстинктивною, оскільки людина набуває чітко виражених зооморфних рис» [Тиховська 2015, с. 132].

Невипадково зав'язка твору відбувається в ніч на святого Андрія – таємничий час, овіяний легендами та повір'ями період, який входить у цикл так званих вовчих свят. За свідченнями В'ячеслава Диханова, Андріїв день «у Румунії так і називається – Ziua lupii (“вовчий день”)» [Диханов 2001, с. 110]. З огляду на це розуміємо, що М. Трайста зовсім не випадково назвав свого персонажа-вовкулака Анджеєм.

До речі, що рису авторського стилю помітив Корнелій Ірод, підкресливши, що імена героїв М. Трайсти «пластичні, «промовисті», підходящі кожному персонажу, через що читач переконалий, що такий-то персонаж і не може інакше називатися» [Ірод 2016, с. 8].

Сюжет твору органічно розвивається завдяки вдалій композиції: за зовнішньою організацією твір складається з трьох частин, кожна з яких включає окремі розділи-епізоди. Композиція має колажний характер: фрагменти діють між собою узгоджено, служать одній меті, але водночас мають відносну автономність, змістову завершеність. У перших двох частинах ця тенденція особливо помітна, третя ж частина відзначається більшою сюжетною цілісністю. Як слушно зауважує Валентина Саєнко, «композиція дисциплінує процес реалізації творчого задуму письменника» [Саєнко 2009, с. 11]. Завдяки колажній побудові твору М. Трайсти вдається організувати й архітектоніку художнього змісту таким чином, щоб тримати увагу читача в напруженні до останньої сторінки, оскільки колаж у постмодерністській літературі «визначальним чинником стил. (стилістичного – М. В.) та семантичного навантаження тексту» [Лихоманова 2001, с. 255].

Перша частина повісті являє собою зав'язку – історію трагічного кохання, що розгорнулася на по-

чатку ХХ ст. Своєрідний «любовний трикутник» сформувався між художником-вовкулакою Анджеєм Янковиком, красунею Даркою та мрійливим Анталем Курукзом. Як ми дізнаємося з наступних частин повісті, він призвів до страшної загибелі нещасних закоханих біля замку Ронозсейк у ніч на святого Андрія.

Друга частина – це майже півстолітня череда смертей, викликаних прокляттям згорьованої матері Дарки. Михайло Трайста зі скрупульозною хронометрією нанизує фрагменти, епізоди, історії персонажів, які пов'язані між собою хіба що тим, що опинилися не в тому місці і не в той час – у проклятому замку Ронозсейк в ніч з 12 на 13 грудня, що прийшла на п'ятницю.

Врешті, третя частина повісті – це своєрідний синхронний зріз, події 1985 року. Автор знайомить читача з головним героєм Драгутином Барбу, викладачем румунської мови та літератури, якого направляли працювати в школу, що на той час діяла в замку. За нещасливою випадковістю йому випало чергувати в школі саме у фатальну ніч, що невпинно наближалася. Внутрішні сумніви й вагання, чутки та перешіптування навколо змушують головного героя по частинках збирати інформацію про давно минулі події, відголосок яких він відчуває й на собі. Драгутин Барбу береться за розслідування: годинами вивчає бібліотечні й архівні матеріали (старі газетні замітки, некрологи), спілкується з жителями села... У ході розслідування Драгутин усвідомлює, що трагічні смерті в стінах замку продовжуються з фатальною регулярністю.

Автор використовує психологічний прийом градації – наростаюче нервово напруження героя: від скептицизму через сумнів до поглинаючого страху та відчуття приреченості.

Часом письменник майстерно вплітає в текст твору вставні епізоди («Юлішка – дочка Австро-Угорської імперії»), які не мають прямого стосунку до фабули, але посилюють загальну настрій тривоги та настороженості, що є прикметою готичного стилю. Варто наголосити, що ця повість і справді має чіткі ознаки готичної прози. Як зазначено в «Українській літературній енциклопедії», «романісти готичної школи [...] розробляли фантастичні сюжети, вдавалися до прийомів натяку, тривожного навіювання, мелодраматичних ефектів з відповідними аксесуарами (погоні, викрадення, таємничі події тощо). Дія Г. р. (готичного роману – М. В.) відбувається, як правило, в середньовічні часи в готичному замку (звідси – назва). Г. р. можна вважати попередником детективної літератури» [Березинська 1988, с. 470].

Подібні ознаки готичної прози простежуємо в аналізованій повісті: побудова сюжету навколо таємничих подій з участю надприродного; загальна атмосфера твору – наростаюче напруження, терпке очікування, тривожність, страх; основна локація зображуваного – середньовічний замок, історія якого наскрізною лінією проходить крізь сюжет повісті.

Щодо останнього аспекту, то дослідники наголошують на винятковій ролі художнього топосу в

готичному тексті: «Поетика Г. р. (готичного роману – М. В.) значною мірою визначається наявністю хронотопа готичного замку з його характерними конструктивними особливостями – підземними ходами та переходами, потаємними входами й виходами, крученими сходами та склепистими галереями; топоніміка замку відіграє важливу роль у розповіді, де наявні також трад. елементи «роману жахів» – привиди, портрети, що оживають, кровоточиві статуї, таємничі голоси тощо» [Попов 2001, с. 135].

У повісті М. Трайсти замок, побудований у XIV столітті, дійсно своєрідним чином окреслює місце основних подій твору. Паралельно з розвитком головної сюжетної лінії читач дізнається історію замку Ронозсейк: про дворянське походження його власників та прилеглі соляні копальні, про те, що якийсь час Ронозсейк був мисливським замком, а потім – тюрмою, згодом у замку облаштували санаторій, а пізніше, з 1960 року, – школу...

Дізнаємося й про таємні ходи та підвали замку: «Я спускався кілька разів у підвал замку, але зовсім через інший вхід [...]. Барталь повів мене іншими сходами, які вели до підвалу з подвір'я замку, і ми знаходилися в іншій кімнаті, в якій не було електричного світла [...].

– Тут колись була каплиця [...]. Під замком є багато таких штолень» [Трайста 2016, с. 260].

Підвали замку ховають портрет Дарки, намальований художником-вовкулакою. Хоча з часом звідти позабирали ікони та інші картини, але портрета не торкнувся ніхто.

Оскільки готична проза може вважатися попередницею детективної літератури, то зауважимо, що в повісті «У ніч на святого Андрія» окремі ознаки детективу теж простежуються: смерті при загадкових обставинах; мотив розслідування, що веде головного героя; «динамізм композиції»; «інформаційна насиченість» [Славинський 1990, с. 41].

Завдяки наявності елементів детективного жанру повість інтригує, тримає реципієнта в напруженні. Увага читача сфокусовується також через мотто до твору – уривок з повісті «Тіні забутих предків» Михайла Коцюбинського. Цей епіграф запрограмує міфологізм твору, дає підстави говорити про його інтертекстуальність.

Ремінісценцією, на яку вказує сам автор, є сцена переодягання головного героя перед потойбічним балом. Вона запозичена із твору Ю. Андруховича «Рекреації», який, до речі, теж містить готичні елементи: «Почав нервувати, хотілося вийти на коридор, добре виляяти загиблого від серцевого нападу викладача і піти собі під три чорти з цього балу, на якому я мав бути почесним гостем, та враз на одній з вішалок я запримітив елегантну чорну оксамитову шинель, до її коміра була приклеєна етикетка, на якій фіолетовим чорнилом елегантними готичними буквами було написано: «Для товариша Драгутина Барбу» [Трайста 2016, с. 251].

Герой Юрія Андруховича Юрко Немирич потрапляє в подібну ситуацію: «Він починав нервувати і вже придивлявся, чи немає в цій кімнатчині якого-небудь вікна, аби через нього дати драла,

розв'язавши таким чином цю дурнувату проблему, але тут зауважив на одному з вішалок комплект з невеличким, пришитим аграфкою до вилоги фракка, папірцем, на якому прочитав «Для пана Ю. Немирича» [Андрухович 2005, с. 93].

Як і в постмодерністському романі Ю. Андруховича, в аналізованій повісті М. Трайсти наявна карнавалізація. Це, зокрема, спостерігаємо в описі балу, на який запрошені всі, хто загинув у замку. Господарями балу, звичайно ж, є Анталь, Дарка, Анджей і брат Дарки Лукаш. Варто зауважити, що опис балу мерців теж перегукується з твором Ю. Андруховича. Карнавалізація в обох творах виявляється через абсурдність та гротескність зображуваного.

Показово, що герой М. Трайсти потрапляє на бал тричі. Щоразу це або сон, або марення, які герой бачить під впливом нервового напруження та алкогольного сп'яніння. І щоразу господарі балу відмовляються приймати його як свого почесного гостя, що певним чином навіть обурює Барбу.

Можна було б вважати це звичайними кошмарними сновидіннями, але Драгутина вражає зв'язок між мареннями та реальністю: побачивши портрет Дарки, що зберігався в підвалах школи, герой був вражений дивовижною схожістю дівчини на портреті та Дарки, яку він перед тим бачив уві сні. Другим, ще більш загадковим випадком була прикраса, яку подарувала Дарка Драгутину на примарному балу та яку він, прокинувшись, виявив у себе: «На його ший, на ланцюжку, висів хрестоподібний дорогоцінний камінь кольору Дарчиних неймовірно зелених очей, до якого був прикріплений золотий Христос» [Трайста 2016, с. 319].

Дослідниця Наталя Шумило зауважує, що готична естетика передбачає «взаємопроникнення» контрастних світлів [Шумило 2003, с. 245]. Завдяки промовистим художнім деталям (схожість дівчини зі сну та зображення Дарки на портреті; прикраса, яку Драгутин отримав у подарунок) автор створює цілісний Всесвіт, у якому реальне та ірреальне є частинами одного цілого.

Зв'язок світлів пояснюється ще й тим, що «описуваний автором сон персонажа не можна вважати завершеним після того, як персонаж прокидається, адже його сприйняття світу, нав'язане сном, продовжується на зриму реальність його буття» [Бовсунівська 2004, с. 16].

Зауважимо, що мотив сновидіння теж є однією з рис готичної прози, адже вона в певній мірі випередила «відкриття філософії та психології ХХ ст. про ролі підсвідомого, інтуїтивного, сновидного в природі людини, її непоясниме тяжіння до таємничого...» [Попов 2001, с. 135].

Отож, аналіз ключових елементів поетики повісті М. Трайсти «У ніч на святого Андрія» оприявнив оригінальність композиційної побудови твору, виявив чіткі ознаки готичного письма та елементи детективу в повісті письменника, а поряд із цим – інтертекстуальність та карнавалізацію. Це засвідчує самобутній стиль автора, твори якого заслуговують на подальше наукове осмислення.

ЛІТЕРАТУРА

1. Андрухович Ю. Рекреації. Львів: ЛА «Піраміда», 2005. 144 с.
2. Березинська З. І. Готичний роман. *Українська Літературна Енциклопедія* : в 5 т. / ред. кол.: І. О. Дзевєрін (відповід. ред.) та ін. Київ: Голов. ред. УРЕ ім. М. П. Бажана, 1988. Т. I: А – Г. С. 470.
3. Бовсунівська Т. Достовірність онірокритуки та її постмодерні стратегії. *Сучасні літературознавчі студії. Онірична парадигма світової літератури* : збірник наукових праць / гол. ред. В. І. Фесенко. Київ: Вид. центр КНЛУ, 2004. Випуск 1. С. 14–22.
4. Диханов В. Свята Різдвяного посту в традиційному календарі болгар і гагаузів України. *Етнічна історія народів Європи*. 2001. № 8. С. 110–114. URL: http://ethnic.history.univ.kiev.ua/upload/gallery/2001/8/8_25.pdf. (дата звернення: 22. 09. 2019 р.).
5. Ірод К. Привітне слово // Трайста М. Г. Між коханням і смертю: повісті. Бухарест: RCR EDITORIAL, 2016. С. 5 – 9.
6. Лихоманова Н. Колаж. *Лексикон загального та порівняльного літературознавства*. Чернівці: Золоті литаври, 2001. С. 255
7. Масляник О. Деміург із Мараморощини. URL: <http://zolatapektoral.te.ua/%D0%B4%D0%B5%D0%BC%D1%96%D1%83%D1%80%D0%B3-%D0%B7-%D0%BC%D0%B0%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%BE%D1%80%D0%BE%D1%89%D0%B8%D0%BD%D0%B8/>. (дата звернення: 22. 09. 2019 р.)
8. Попов Ю. Готичний роман. *Лексикон загального та порівняльного літературознавства*. Чернівці: Золоті литаври, 2001. С. 135–136.
9. Саєнко В. Роман-містифікація Валентина Тарнавського «Матріополь» : лекція. Одеса: «Друкарський дім», 2009. 56 с. URL: <http://liber.onu.edu.ua/pdf/Saenko.pdf>. (дата звернення: 29. 09. 2019 р.)
10. Славинський М. Детективна література. *Українська Літературна Енциклопедія* : в 5 т. / ред. кол. : І. О. Дзевєрін (відповід. ред.) та ін. Київ: «Українська Радянська Енциклопедія» ім. М. П. Бажана, 1990. Т. 2 (Т. 1. 1988): Д – К. С. 40–41.
11. Солом'яний Г. Вовкулаки: а вони все ж таки є!: [людинововки української демонології]. *Ужгород*. 2013. 15 червня (№ 22). С. 15.
12. Тиховська О. Персоніфікація архетипу Тіні у міфологічному світогляді українців. *Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства*: збірник наукових праць / відп. ред. І. В. Сабадош. Ужгород, 2015. Випуск 20. С. 130–135.
13. Трайста М. Г. Між коханням і смертю: повісті. Бухарест: RCR EDITORIAL, 2016. 528 с.
14. Шумило Н. М. Під знаком національної самобутності. Київ: Задруга, 2003. 354 с.

REFERENCES

1. Andrukhovych Yu. (2005) *Rekreatsii [Recreations]*. Lviv: LA «Piramida». 144 s. [in Ukrainian].
2. Berezynska Z. I. (1988) *Hotychnyi roman [Gothic novel]*. *Ukrainska Literaturna Entsiklopediia: v 5 t. / red. kol. : I. O. Dzeverin (vidpovid. red.) ta in.* Kyiv: Holov. red. URE im. M. P. Bazhana. T. I: A – H. S. 470 [in Ukrainian].
3. Bovsunivska T. (2004) *Dostovirnist onirokrytyky ta yii postmoderni stratehii [The reliability of the onyrocritic and its postmodern strategies]*. *Suchasni literaturoznavchi studii. Onirychna paradyhma svitovoi literatury: zbirnyk naukovykh prats / hol. red. V. I. Fesenko*. Kyiv: Vyd. tsentr KNLU. Vypusk 1. S. 14–22 [in Ukrainian].
4. Dykhanov V. (2001) *Sviata Rizdvianoho postu v tradytsiinomu kalendari bolhar i hahauziv Ukrainy [Holidays of Christmas fasting in the traditional calendar of Bulgarians and Gagauzes of Ukraine]*. *Etnichna istoriia narodiv Yevropy*. № 8. S. 110 –114. URL: http://ethnic.history.univ.kiev.ua/upload/gallery/2001/8/8_25.pdf. (data zvernennia: 22. 09. 2019 r.) [in Ukrainian].
5. Irod K. (2016) *Pryvitne slovo [Welcome word] // Traista M. H. Mizh kokhanniam i smertiu: povisti*. Bukharest: RCR EDITORIAL. S. 5–9 [in Ukrainian].
6. Lykxomanova N. (2001) *Kolazh [Collage]*. *Leksykon zahalnoho ta porivnialnoho literaturoznavstva*. Chernivtsi: Zoloti lytavry. S. 255 [in Ukrainian].
7. Maslianyk O. *Demiurh iz Maramoroshchyny [Demiurge from Maramorosz]*. URL: <http://zolatapektoral.te.ua/%D0%B4%D0%B5%D0%BC%D1%96%D1%83%D1%80%D0%B3-%D0%B7-%D0%BC%D0%B0%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%BE%D1%80%D0%BE%D1%89%D0%B8%D0%BD%D0%B8/>. (data zvernennia: 22. 09. 2019 r.). [in Ukrainian].
8. Popov Yu. (2001) *Hotychnyi roman [Gothic novel]*. *Leksykon zahalnoho ta porivnialnoho literaturoznavstva*. Chernivtsi: Zoloti lytavry. S. 135–136. [in Ukrainian].
9. Saienko V. (2009) *Roman-mistyfikatsiia Valentyna Tarnavskoho «Matriopol» [Valentyn Tarnavsky's novel hoax "Matriopol"]*: lektsiia. Odesa: «Drukarskyi dim». 56 s. URL: <http://liber.onu.edu.ua/pdf/Saenko.pdf>. (data zvernennia: 29. 09. 2019 r.). [in Ukrainian].
10. Slavynskiy M. (1990) *Detektyvna literatura [Detective literature]*. *Ukrainska Literaturna Entsiklopediia : v 5 t. / red. kol. : I. O. Dzeverin (vidpovid. red.) ta in. K. : «Ukrainska Radianska Entsiklopediia» im. M. P. Bazhana*. T. 2 (T. 1. 1988): D – K. S. 40–41. [in Ukrainian].
11. Solomiani H. (2013) *Vovkulaky: a vony vse zh taky ye! : [liudynovovky ukrainskoi demonolohii]*

[Werewolves: They still are! [man wolves of Ukrainian demonology]]. *Uzhhorod*. 15 chervnia (№ 22). S. 15. [in Ukrainian].

12. Tykhovska O. (2015) Personifikatsiia arkhetypu Tini u mifolohichnomu svitohliadi ukrainsiv [The personification of the Shadow archetype in the mythological worldview of Ukrainians]. *Suchasni problemy movoznavstva ta literaturoznavstva: zbirnyk naukovykh prats / vidp. red. I. V. Sabadosh*. Uzhhorod. Vypusk 20. S. 130–135. [in Ukrainian].

13. Traista M. H. (2016) Mizh kokhanniam i smertiu [Between love and death] : povisti. Bukharest: RCR EDITORIAL. 528 s. [in Ukrainian].

14. Shumylo N. M. (2003) Pid znakom natsionalnoi samobutnosti [Under the sign of national identity]. Kyiv: Zadruga. 354 s. [in Ukrainian].

POETICS OF MIKHAILO GAFIA TRAISTA'S STORY «IN THE NIGHT ON ST. ANDREW»

Abstract. Mykhailo Gafia Traista is a bright representative of Ukrainian literature in Romania, poet, novelist, playwright, journalist, translator, public figure, and author of more than twenty fiction books.

In general, the writer's fiction background is not sufficiently covered in literary studies, which makes the research relevant. To represent the originality of M. Traista's individual style, we turned to the collection of works by the author, "Between Love and Death", published in 2016.

The uniqueness of Mikhail Gafia Traista's creative handwriting, his ability to take into account the aesthetic tastes and psychological features of the reader is well evidenced by the story «In the Night on St. Andrew», which was included in the collection. Therefore, we have set ourselves the purpose of tracing the features of the poetics of this work.

The article under consideration analyzes the structural organization of the text – it is found out that the composition of the story is a collage character: the fragments act in concert, serve the same purpose, but at the same time have relative autonomy, substantive completeness.

By comparing it with studies of Ukrainian folklore, elements of mythologism in the work were analyzed, in particular, the author's interpretation of the image of the werewolf.

The features of Gothic prose in the work are revealed: plot construction around mysterious events involving the supernatural; general atmosphere of the work – increasing tension, anxiety; the main location of the depicted is a medieval castle, whose history is a through line which goes through the story's plot.

The story reveals elements of the detective genre: death in mysterious circumstances; investigation motive leading by the main hero; dynamic development of events.

The emphasis is placed on the intertextual nature of individual fragments of the story. Through the analysis of the sleepy delirium of the story's character, the author's model of the universe is examined: depictions of the real and surreal worlds as parts of one whole, not parallel to the existing one.

The analysis of the poetics of M. Traista's story «In the Night on St. Andrew» testifies to the original style of the author, whose works deserve further scientific understanding.

Keywords: story, composition, character, Gothic prose, Mikhailo Gafia Traista.

Стаття надійшла до редакції 25 жовтня 2019 р.

© Вотьканич М., 2019 р.

Мар'яна Вотьканич – аспірантка кафедри української літератури Ужгородського національного університету, Ужгород, Україна; <https://orcid.org/0000-0002-4491-4635>

Mariana Votkanych – Postgraduate Student of the Ukrainian Literature Department, Uzhhorod National University, Uzhhorod, Ukraine; <https://orcid.org/0000-0002-4491-4635>